

1

2 **To professorer**3 **B Pelsjæger, flygtning og professor**

4 39 år gammel blev Rane Willerslev professor i antropologi. Det var der ingen, der havde forestillet
5 sig, for i skolen klarede han sig ikke specielt godt. Ranes lærere syntes, han var provokerende og
6 forstyrrende. Det fortæller hans tvillingebror, Eske i hvert fald.

7

8 Ranes far var 56, da Rane og Eske blev født. Faren ville gøre sine sønner til rigtige mænd der kunne
9 klare hårde fysiske udfordringer. Det betød blandt andet at svømme i søerne ved familiens fritidshus
10 i Sverige om vinteren. Af sin far lærte han også respekt for viden og udholdenhed. Som barn
11 begyndte han at skyde fugle og andre små dyr med bue og pil, og da han var gammel nok, skød han
12 rådyr med gevær.

13

14 Rane kom i gymnasiet og klarede sig nu så godt, at han kunne begynde at studere antropologi efter
15 studentereksamen. Men først ville han og broren have et sabbatår. De tog til Jakutien i det
16 nordøstlige Sibirien. Der skulle de på kanoekspedition, fordi de ville forberede sig på at blive
17 professionelle ekspeditionsdeltagere. I to en halv måned samlede de rester fra uddøde dyr fra istiden
18 og etnografisk materiale (telte, tøj, redskaber og smykker). Det forærede de til Moesgaard Museum
19 i Århus, da de kom hjem. I årene efter deltog de begge i flere ekspeditioner til Sibirien, hvor de
20 fortsatte med at samle etnografisk materiale og rester fra istidsdyr.

21

22 Det var på en af disse ekspeditioner, at Rane Willerslev første gang kom i kontakt med jukagirerne,
23 en etnisk gruppe i det nordøstlige Sibirien. Jukagirerne var i tidens løb blevet undertrykt af de
24 russiske zarere, af det kommunistiske system og nu af det kapitalistiske markedssystem. Han kunne
25 ikke passivt se på, at de jukagirske pelsjægere blev underbetalt for deres fine zobelskind. Rane følte,
26 at han måtte gøre noget, selv om han stadig kun var studerende. I de følgende år organiserede han
27 'Det dansk-jukagirske pelsprojekt' sammen med en ven, der vidste noget om pelshandel. Samtidig
28 lærte han russisk, så han kunne kommunikere med de jukagirske jægere.

29

30 I 2000 tog Rane til Sibirien for at lave antropologisk feltarbejde til sin ph.d. og for at indsamle
31 zobelskind til pelsauktionerne i København. Projektet fik en nogenlunde god start, men Rane
32 Willerslevs danske tanker og ideer passede ikke de russere, der indtil nu havde organiseret al
33 handelen med zobelskind. De ønskede ingen konkurrenter.

34

35 Pludselig blev den jukagirske leder af pelsprojektet arresteret. Ingen vidste, hvor han var. Et par
36 dage efter blev Rane vækket af sin ven, Ivan. Politiet var på vej for også at arrestere Rane. Rane og
37 Ivan flygtede ud i *tajgaen*, som det kæmpe store område med uendelige skove af nåletræer og
38 birketræer i Sibirien kaldes. De regnede med at skulle blive i en lille jagthytte i en måneds tid, men
39 det blev til mange ensomme, kolde måneder – med større og mindre jagtheld.

39

40 En pelsjæger går 15-20 km om dagen i sne i op til -50 grader C. Det kræver enorme mængder af
41 energi. På et tidspunkt havde Rane og hans ven ikke spist i en uge og de havde ikke set en elg i over
42 en måned. De var ved at dø af sult. Rane skrev et afskedsbrev til sin tvillingebror.

43

44 Derefter gik han alene på jagt i det snedækkede landskab med deres sidste fire patroner i
45 lommen – og skød en elg.

45

46 Først da det blev forår, kom den nye jukagirske leder af pelsprojektet og hentede dem tilbage til
47 civilisationen. Centralmagten i Moskva havde sørget for at Rane alligevel ikke skulle skulle

1 arresteres. Men tiden derefter i den sibirske landsby blev ikke lykkelig for Rane. Om dagen sov han,
2 og om natten drak han. Heldigvis inviterede et ældre jukagirsk ægtepar ham med på jagt. Da de
3 kom tilbage en måned senere, besluttede Rane at tage hjem til Danmark.
4

5 Men hjemme havde hans kæreste gennem fire år forladt ham for at gifte sig med en anden. Hans
6 pelsprojekt var ikke blevet nogen succes. Han følte sig udmattet og ensom. Men så rejste han til
7 Cambridge og kom i gang med at skrive sin ph.d. om jukagirenes tro. Den blev han færdig med i
8 2003.
9

10 Efter tre år som lektor ved Manchester Universitet vendte han igen tilbage til Danmark. I 2006 blev
11 han årets unge eliteforsker. I 2010 blev han professor ved Aarhus Universitet og leder af De
12 Etnografiske samlinger på Moesgård Museum ved Aarhus. Listen med antropologiske artikler og
13 bøger med forfatternavnet Rane Willerslev er imponerende lang.
14

15 Uden den udholdenhed han allerede som barn havde lært af sin far, havde Rane Willerslev aldrig
16 overlevet sit lange ophold som flygtning i Sibirien. Men først næsten ti år efter hjemkomsten var
17 Rane Willerslev klar til at skrive en bog om sine oplevelser. Bogen fik titlen: *Zobeljagt, russisk*
18 *mafia og 65 minusgrader.*
19
20